

cutting through complexity

**Almega; Översyn av möjliga
konsekvenser av en ombildning av
aktiebolag inom skola, vård och omsorg
till aktiebolag med särskild
vinstutdelningsbegränsning**

Final draft

22 Augusti 2014

Förutsättningar för vårt uppdrag

DRAFT

KPMG:s arbete för Almega påbörjades den 8 juli 2014 och detta utkast innehåller arbete fram till och med den 18 juli 2014.

Vi har i utkastet, i tillämpliga fall, angivit källorna till den presenterade informationen. Vi har inte försökt verifiera källornas tillförlitlighet genom att jämföra med andra uppgifter eller underliggande information.

De huvudsakliga informationskällorna för utarbetandet av denna rapport har varit regeringens propositioner samt lagrådsremisser, lagstiftning, officiell statistik, fakta och statistik som tillhandahållits av branschorganisationer, forskningsrapporter, officiella expertutlåtanden m.m. kompletterat med intervjuer med ägare och delägare i privata företag i skola vård och omsorg samt med representanter för banker och låneinstitut.

Målet med studien är att leverera en oberoende analys av konsekvenserna för skattefinansierade företag inom skola, vård och omsorg, såsom friskolor och vårdbolag, vid en övergång från aktiebolag till aktiebolag med särskild vinstbegränsning. Analysen har ett ägarperspektiv med fokus på följande ägarkategorier:

- Fåmansföretag (Huvudfokus)
- Private equity (Riskkapitalbolag)
- Börsnoterade svenska bolag, (Lägst prioritering)

Övergripande fokus för studien omfattar:

- Konsekvenser för incitament till ägande och investering vid en övergång från aktiebolag till aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning ("AB (svb)" eller "(svb)").
- Investeringsviljan från externa investerare genom eget kapital i befintliga och nya bolag.
- Möjligheten att kunna få lånekapital.
- Möjlighet att utveckla och växa genom den nya bolagsformen.
- Generell beskrivning hur SvB hanterar eventuella ägarbyten (utan att gå in på särskilda juridiska eller värderingsmässiga frågor).

Avgränsningar

Studien är avgränsad till att analysera konsekvenserna för incitament för ägande och investeringar utifrån de begränsningar som lagen ger avseende AB (svb). Uppdraget är utformat med utgångspunkt i den information KPMG fått från Almega. Vi vill betona att bedömningarna bygger på de intervjuer som gjorts och de frågor som har ställts bygger på det uppdrag KPMG har fått av Almega.

Vidare hänvisar vår rapport till 'KPMG analys' eller 'KPMG intervjuer' då vi har genomfört viss analys av intervjufeedback eller data. Dessa bedömningar ska ses som indikativa, vi accepterar inget ansvar för den underliggande informationen.

Studien omfattar inte skattekonsekvenser, juridiska samt politiska aspekter. De slutsatser som framkommer bygger på ett begränsat faktaunderlag.

Detta uppdrag är inte ett revisionsuppdrag utfört i enlighet med några accepterade revisionsstandards och kan därmed inte ges samma tillförlitlighet. KPMG tar inget ansvar för rapportens innehåll gentemot annan part än Almega.

Bakgrund och begränsningar för uppdraget

DRAFT

Det har under flera års tid pågått en debatt om vinster i välfärden. Den senaste tiden -har det i den politiska debatten framförts förslag att välfärdsföretag inom skola, vård och omsorg inte ska få drivas som aktiebolag utan istället omvandlas till aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning, en bolagsform som har funnits sedan 2006.

Almega har därför gett KPMG i uppdrag att utreda potentiella konsekvenser beträffande investeringsvilja, tillgång till kapital samt förmåga att utvecklas för de aktiebolag som skulle behöva ombildas till den särskilda bolagsformen.

Uppdraget omfattar inte följande aspekter:

- Juridiska aspekter (t ex EU-rättsliga)
- Formen (genomförandet) för en eventuell ombildning
- Politiska aspekter

De slutsatser som presenteras i rapporten är baserade på sekundärdata samt intervjuer med branschens aktörer.

	Sida
Sammanfattning	5
Källor	6
Bakgrund	7
Beskrivning av aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (AB (svb))	12
Potentiella konsekvenser vid ombildning av aktiebolag till aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (AB (svb))	16
Bilagor	24
■ Bilaga 1 - lagtext	

Sammanfattning

En ombildning av företag från AB till AB (svb) leder till minskade incitament att starta och driva företag och riskerar därmed att leda till en mindre effektiv marknad

DRAFT

<p>Det finns 76 företag som har bolagskategorin AB (svb) varav 49 redovisade en omsättning 2013</p>	<ul style="list-style-type: none">■ Företagsformen tillkom i samband med lanseringen av Stopplagen 2006, där det ställdes krav i landstingens avtal med entreprenörer inom primärvården att verksamheten inte fick bedrivas i vinstsyfte. Stopplagen avskaffades 2007, i och med detta fanns det inte längre ett behov av bolagsformen i vårdbranschen. Fram till idag har det bildats 76 företag som tillsammans omsatte ca 400 Mkr och hade 249 anställda. Företagen återfinns i spridda branschen från däckåtervinning till musikklubbar.■ Lagstiftarens grundläggande avsikt är att AB (svb) ska drivas i ett annat syfte än att ge ägarna vinst, de regler som föreslås syftar till att bolagets vinst stannar kvar i bolaget.■ AB (svb) har visat sig vara ointressant som företagsform även för sociala företag (företag som drivs utifrån att generera värde för samhället snarare än ägare), där bl. a. en rapport från tankesmedjan sektor 3 anser att företagsformen försvårar för dessa entreprenörer, genom att de riskerar att få svårare att få tillgång till kapital genom t ex banklån och externa investerare. Vidare menar man att det behövs stödstrukturer i form av fonder, banker och liknande som kan bedöma de här företagens affärsidéer utifrån samhällsperspektivet.
<p>Minskade incitament för nuvarande ägarkategorier att starta, äga och driva verksamheter inom skola, vård och omsorg</p>	<ul style="list-style-type: none">■ Intervjuerna visar att de viktigaste anledningarna till att bolagsformen AB (svb) motverkar incitament att starta, driva och utveckla företag inom skola, vård och omsorg är följande:<ul style="list-style-type: none">– Ingen, eller begränsad möjlighet till återbetalning på ägarens investerade tid, kunskap och kapital,– Svårigheter att resa externt kapital både för små företag såväl som medelstora/stora företag, inklusive begränsade möjligheter till banklån i en bransch som av långivarna redan anses ha hög risk på grund av osäkra framtida intäkter (LOU, LOV, Vårdval)– Potentiella svårigheter att sälja företaget samt begränsade möjligheter att få avkastning på det värde som bolaget har skapat.■ Kraven på ägarens likviditet samt ägarens förmåga och vilja att ta risk blir därmed betydligt högre i ett AB (svb) än i ett AB, det i kombination med en lägre potentiell avkastning leder det sannolikt till minskad mångfald i marknaden.
<p>Sannolikt att den mångfald av driftsformer och aktörer som finns på marknaden idag försvinner vilket riskerar att leda till en mindre effektiv marknad</p>	<ul style="list-style-type: none">■ Mångfalden av aktörer på marknaden (Landsting, kommuner, företag, stiftelser m.fl.) anses ha bidragit till en positiv utveckling i form av innovationer, verksamhetsutveckling, karriärmöjligheter för personal, tillgänglighet med mera.■ Intervjuerna indikerar att en ombildning av AB till AB (svb) potentiellt riskerar en ineffektiv marknad där varken ägare, långgivare eller riskkapital säger sig vilja fortsätta att satsa i välfärdssektorn. Antalet aktörer blir då färre vilket riskerar att marknaden blir mindre effektiv ur ett medborgarperspektiv där valmöjligheterna och tillgängligheten riskerar att bli mindre, ett resursutnyttjandeperspektiv där de anställda kan använda erfarenheter från olika arbetsgivare för att utveckla och förbättra verksamheten och minskade incitament för kostnadseffektivitet.■ En viktig drivkraft för utveckling och innovation av skola, vård och omsorg är möjligheten att bedriva olika former av verksamheter med olika sätt att göra saker, med färre företag begränsas personalens möjlighet att inspireras och lära genom en rörlighet mellan de olika driftsformerna.

Intervjuer	Sekundärdata	
<p>Vård- och omsorgsföretag:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Delägare/Klinikchef, Vårdcentraler ■ Grundare/delägare, Vårdcentraler ■ Delägare/VD, Hemtjänstföretag ■ Partner/bolagsansvarig, Nordiskt riskkapitalbolag A <p>Företag inom friskola och förskola:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Delägare/VD, Friskolekoncern ■ Ägare/VD, Förskoleföretag ■ Ägarrepresentant, Nordiskt riskkapitalbolag B <p>Banker, långivare</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Kreditrådgivare, Svensk bank ■ Kreditrådgivare, Nordisk bank ■ Finansieringsansvarig, Almi 	<p>SOU/ Lagrådsremiss/ direktiv m.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Aktiebolagslagen, ABL (särskilt 32 kap. ABL, Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning AB (svb)) ■ Proposition 2004/05:178, Thomas Bodström ■ Lagrådsremiss, Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning ■ Ägarprövning och mångfald vid offentligt finansierade välfärdstjänster, Dir. 2012:131 ■ Advokatsamfundet remissvar, R-2005/0869 <p>Statistik/ databaser</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Skolverket ■ SCB ■ Bolagsverket ■ Riksgälden ■ Ekonomifakta ■ Infotorg ■ NASDAQ/OMX <p>Branschorganisationer m.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vårdföretagarna ■ Friskolornas riksförbund ■ LO 	<p>Rapporter</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Finansiärer och utförare inom vård, skola och omsorg 2013, SCB ■ Den misslyckade välfärdsreformen, därför floppade aktiebolag med begränsad vinst, Sektor 3, 2013 ■ Värden i välfärden, Arena Idé, 2014 ■ De små och medelstora vård- och omsorgsföretagen, Fakta & Statistik, Tillväxtverket, 2012 ■ Vård- och omsorgsföretagens ekonomiska konkurrenskraft, Tillväxtverket, 2012 ■ Små företags behov av krediter och systemen för att tillgodose dem, Tillväxtverket (Kontigo), 2011 ■ Entreprenörens affärsmöjligheter inom vård och omsorg, Nutek, 2008 <p>Övrigt</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Läkartidningen ■ Lärarnas nyheter ■ Press

Bakgrund

Bakgrund

Studien omfattar välfärdstjänster inom skola, vård och omsorg, där andelen tjänster köpta från privata utförare ökat inom alla områden förutom kommunal utbildning

DRAFT

Traditionellt har kommunerna och landstingen själva utfört alla de tjänster som de ska tillhandahålla – i dagsläget finns det huvudsakligen tre olika utförare på marknaden:

- **Offentliga aktörer** – Finansieras med offentliga medel
- **Privata aktörer med offentlig finansiering**– Finansieras med offentliga medel
- **Privata aktörer** – Driver verksamhet med fri prissättning

Skolan

- **Kommunal skola** – Kommunen driver skolan med skattemedel
- **Fristående skola** – En annan aktör än den ansvarige kommunen driver skolan med skattemedel. Läsåret 11/12 var ca 16,5% av grundskolorna och ca 50% av gymnasieskolorna friskolor
- **Privat skola** – Heter egentligen riksinternat. Skolorna drivs med skattemedel, skolpeng och/eller statsbidrag, men de får också ta ut elevavgifter**

Vården

- Landstinget ansvarar för vården, i vårdsektorn ingår bl.a. vårdcentraler, sjukhus och tandvård
- Kan utföras i offentlig regi av landstinget eller upphandlas från:
 - Privata företag
 - Offentliga företag
 - Föreningar/stiftelser

Omsorgen

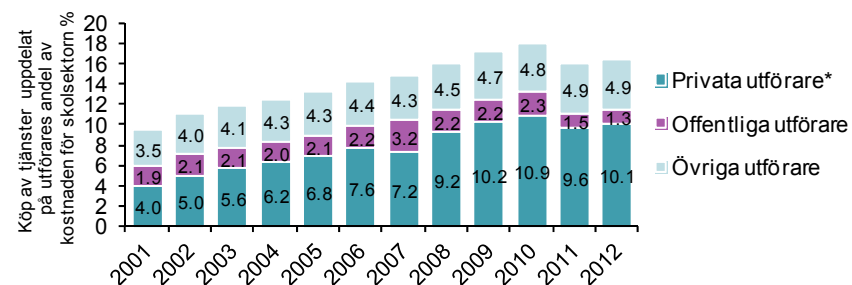
- Kommunerna ansvarar för omsorgen, hit räknas bl. a. barnomsorg, individ- och familjeomsorg äldreomsorg samt stöd till funktionshindrade
- Kan utföras av kommunerna själva eller upphandlas från samma utförare som landstingsvård (se ovan)

Not: (*) Privata företag särredovisas inte, här ingår alla företag som inte är kommunägda.

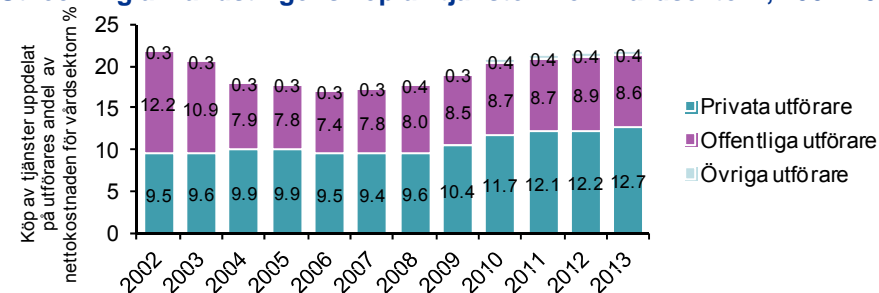
(**) Regeringen har föreslagit att riksinternatens särskilda regelverk ska tas bort och att de ska lyda under samma regelverk som friskolorna.

Källa: SCB, Ekonomifakta, SKL.

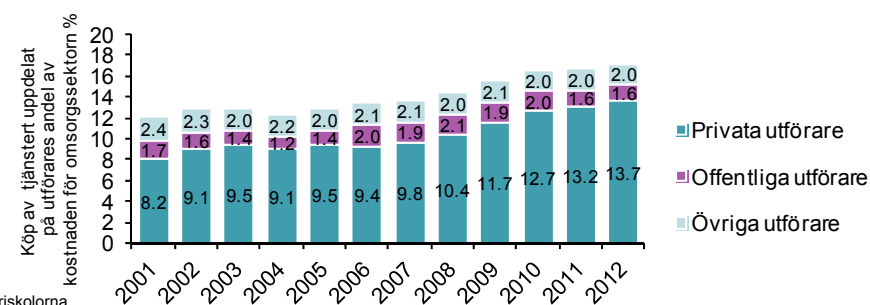
Utveckling av kommunal utbildning i privat regi 2001-2012

Utveckling av landstingens köp av tjänster inom vårdsektorn, 2002-2013

Utveckling av kommuners köp av tjänster inom omsorgssektorn, 2001-2012

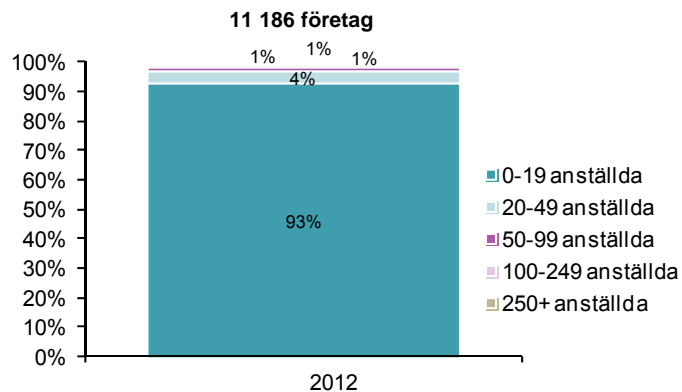

Bakgrund

Majoriteten av företagen inom skola, vård och omsorg har färre än 20 anställda

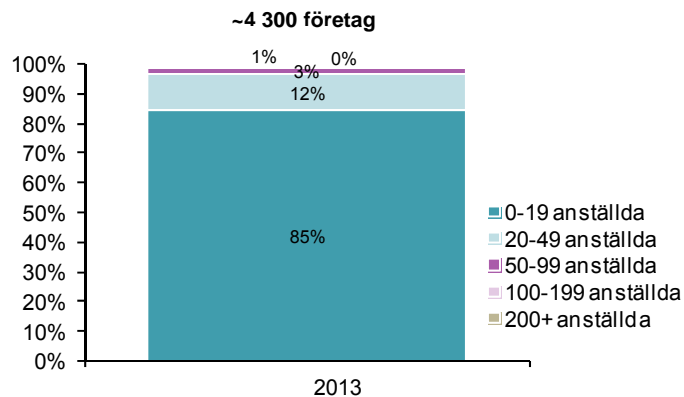
DRAFT

Privata vård- och omsorgsföretag fördelat på antal anställda, 2012

Källa: Vårdföretagarna.

Friskolor och privata förskolor, fördelat på antal anställda, 2013

Not: (*) Rörelsemarginalen anger hur stor del av varje omsatt krona som blir kvar att täcka räntor, skatt och eventuell vinst med.

Källa: Infotorg, SCB, KPMG analys.

INDIKATIVT

Vård- och omsorgssektorn domineras av små företag, över 90 procent har färre än 20 anställda, inom skola och förskola har ca 85 procent av företagen färre än 20 anställda

- De mindre företagen ägs oftast av grundare eller delägare/ägare som också är aktiva i verksamheten, så kallade ägarledda företag.
- Mindre än en procent av företagen har fler än 200 anställda, dessa företag ägs ofta av grundarna tillsammans med andra kapitalstarka ägare som t.ex. riskkapitalbolag.

Den genomsnittliga rörelsemarginalen* för vård- och omsorgsföretagen var ca 6,8% 2012 vilket är i linje med den genomsnittliga rörelsemarginalen för tjänsteföretag 2012 på 6,5%

- De privata vård och omsorgsföretagen omsatte totalt ca 94 miljarder kronor 2012 med över 125 000 anställda.
- Enligt Vårdföretagarna gjorde företag inom vård och omsorg utdelningar på totalt 2,6 miljarder kronor vilket motsvarar ca 2,7% av omsättningen. Återinvesteringarna låg något högre på ca 2,9 miljarder kronor, ca 3% av omsättningen 2012.

Den genomsnittliga rörelsemarginalen för grundskolor och gymnasieskolor var ca 3% 2012

- Totalt delade grundskolor och gymnasieskolor ut ca 0,76% av omsättningen 2012.

Bakgrund

Ägarna till små och medelstora företag tar generellt personliga risker när de grundar och utvecklar företag, finansieringsformen skiljer sig beroende på storlek och ägare

DRAFT

Exemplifiering av ägare och finansiärer i små medelstora och stora företag

Företagsform	Ägare	Finansiärer
Små företag <20 anställda (85-90% av företagen)	<ul style="list-style-type: none">■ Ofta en eller två grundare som varit kommun/l andstingsanställda och startat eget■ Investerar generellt egen tid, kompetens och privat skuldsättning för att bygga upp företaget■ Arbetar nästan alltid i företaget	<ul style="list-style-type: none">■ Ägare med privat kapital, pantsättning av privat egendom, tillskott från familj, släkt, vänner m. m.■ Externa investerare (riskkapital), oftast mindre företag■ Banker, Almi m.fl.
Medelstora företag 20-250 anställda (ca 5-10% av företagen)	<ul style="list-style-type: none">■ Generellt en eller flera grundare kan ha mer varierande bakgrund än de små företagen (entreprenörer, läkare, lärare etc.)■ Antalet delägare utökas ofta under företagets tillväxt, delägarskap används t.ex. som karriärväg■ Kan samägas med andra kapitalstarka ägare som t ex riskkapitalbolag■ <i>Kan vara publika AB (noterade)</i>	<ul style="list-style-type: none">■ Ägare med privat kapital, pantsättning av privat egendom, m. m. (inte lika vanligt som i små företag)■ Externa investerare (riskkapital), vanligare än i små företag■ Banker, Almi m.fl.
Stora företag >250 anställda (ca 1% av företagen)	<ul style="list-style-type: none">■ Oftast större koncerner som bildats genom uppköp av små och medelstora företag■ De ursprungliga ägarna i förvärvsbolagen kan vara kvar som delägare tillsammans med kapitalstarka större riskkapitalbolag■ <i>Kan vara publika AB (noterade)</i>	<ul style="list-style-type: none">■ Banklån■ Externa investerare genom riskkapital (pensionsfonder m. fl.)■ Delägare och ägare

Källa: Prop. 2004/05:178 inkl. Lagrådsremiss, KPMG intervjuer.

Flertalet av de ägarledda företagen finansierar verksamheten med egna privata medel, för större företag är kapitalstarka ägare en garant för finansiering

DRAFT

Företagen inom skola, vård och omsorg har olika behov av kapital beroende av typ av verksamhet, storlek och vilken fas det befinner sig i. Olika beställare ställer också olika krav på sina leverantörer

- Flertalet landsting ställer likviditetskrav på t.ex. 3 Mkr för de Vårdcentraler som ska kvalificeras för vårdval. För nyöppnade verksamheter kräver detta att kapitalet kan skjutas till av ägare eller genom t.ex. banklån
- Utöver ovanstående behöver företagen ofta krediter för att täcka löpande personalkostnader, lokalhyror m.m. löpande
- Nystartade skolor och förskolor kräver investeringar i inventarier, läromedel m. m.
- Löpande investeringar krävs för att utveckla och eventuellt växa verksamheterna.

Stora företag har generellt lättare att få banklån och krediter, privatpersoner tar inte heller lika stor risk vid investeringar som i små och medelstora ägarledda företag

- I de större företagen finns ofta kapitalstarka ägare t.ex. riskkapital som kan garantera banklån, krediter samt aktieägar- /investertillskott.

Enligt en studie gjord av Tillväxtverket anges de möjliga finansieringsformerna för företag i allmänhet och småföretag i synnerhet vara följande:

- Eget kapital, eller kapital (ägar-, låne- eller bidrag) från familj, släkt och nära vänner
- Externt ägarkapital
- Offentliga bidrag (ovanligt)
- Lån eller andra krediter

Eget kapital dominerar bland de mindre företagen och typen varierar beroende på faktorer som bransch, typ av företag m.m., bland nya företag är den främsta finansieringskällan egna medel enligt Almi

"Som företagare försöker man frigöra så mycket kapital som möjligt, jag har tagit privata banklån"

-Delägare, Hemtjänstföretag

"Vi startade när Region Västra Götaland införde vårdval 2009, etableringskravet innebar bl.a. att vi kunde garantera 3 Mkr kontanter eller bankgarantier. Vi fick ihop till detta genom privat [ägarnas egna] kapital och banklån, men det var på håret"

-Delägare, klinikchef, Vårdcentral

"Vi hade turen att få kontakt med en förstående banktjänsteman som förstod vår affärsidé och trodde på oss, vi är en entreprenör och tre läkare, vi fick ihop till de 3 mkr genom ett vanligt hederligt banklån"

- Grundare, delägare, Vårdcentral

The background features abstract geometric shapes in two shades of blue. A dark blue shape is on the left, and a lighter blue shape is on the right, overlapping the dark one. The text is positioned on the lighter blue area.

**Beskrivning av aktiebolag med
särskild
vinstutdelningsbegränsning
(AB (svb))**

Beskrivning av AB (svb)

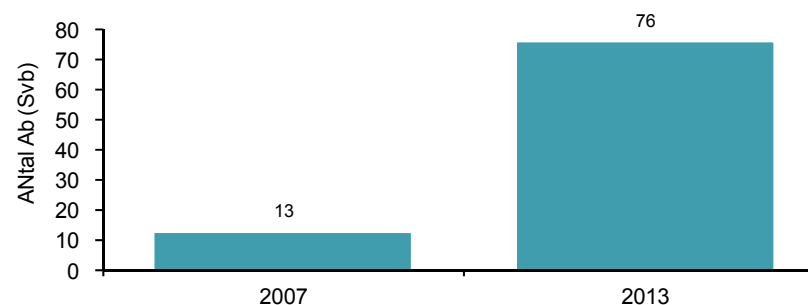
Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning lanserades i samband med Stopplagen* i januari 2006, vilken sedan avskaffades av den nya regeringen 2007

DRAFT

I juli 2001 gav den dåvarande Regeringen i uppdrag till en sakkunnig att utreda vilka möjligheter det fanns i svensk lagstiftning att skapa företag i en form som garanterar att överskottet stannar kvar i företaget

- Bakgrunden till att man såg ett sådant behov var att det blev vanligare att privata företag bedrev sådan verksamhet som tidigare bedrevs i offentlig regi.
- Utvecklingen mot en ökad mångfald i marknaden sågs som positiv med förbehållet att det för hälso- och sjukvård föranledde problem som sågs som förenade med vinstsyftande verksamhet.
- Under perioden 2001 till 2002 infördes ett tidsbegränsat förbud att överlämna driften av akutsjukhus till någon som avsåg att driva verksamheten med syfte att skapa vinst åt ägare eller motsvarande intressenter.
- I januari 2006, infördes den så kallade "Stopplagen" vars syfte var att begränsa ägare med vinstsyften i primärvården. Det var också i samband med denna som bolagsformen Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (AB (svb)) introducerades.

Utvecklingen av antal företag med beteckningen AB (svb) 2007-2013

Intresset för att ombilda eller starta ett nytt företag med företagsformen AB (svb) har varit begränsat sedan införandet av den nya bolagsformen 2006

- 2013 fanns det totalt 76 företag med bolagsformen AB (svb) varav 49 redovisade en omsättning. Dessa bolag omsatte ca 400 Mkr och hade 249 anställda.
- Svb-företagen finns i ett antal olika branscher varav två är verksamma inom vård och omsorg och fem inom skola.

Not: (*) Stopplagen tillkom för att säkerställa att primärvården (regionsjukhus m.m. skulle drivas utan vinstsyfte. Syftet var bland annat att undvika att vinstsyfte snedvrider prioriteringar och att entreprenören utnyttjar brister i entreprenadavtalet. Ett icke-vinstsyfte avtalades med entreprenören och bolagsformen AB (svb) var ett sätt att kunna agera som entreprenör i primärvården.

Källa: SCB, Läkartidningen, prop. 2004/05:178, Sektor 3.

Beskrivning av AB (svb)

Lagstiftarens grundläggande avsikt är att AB (svb) ska drivas i ett annat syfte än att ge ägarna vinst, de regler som föreslås syftar till att bolagets vinst stannar kvar i bolaget

DRAFT

Översikt av de huvudsakliga förändringar som bolagsformen AB (svb) (32 kap. ABL) innebär utöver den lagstiftning som gäller för regler för privata AB i

Generellt	Tillgångar och överskott i aktiebolaget	Koncerner
<p>Ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning ska vara ett särskilt slag av aktiebolag (AB (svb))</p> <ul style="list-style-type: none">■ Bolaget måste vara ett privat aktiebolag (ej publikt) då EG-rätten ger möjligheten att ombilda publika AB till Europabolag, vilket skulle påverka vinstutdelningsbegränsningen.■ Ändelsen (svb) ska enligt lagrådsremissen öka bolagets goodwill och därigenom ge ett (svb) bättre tillgång till riskkapital.	<p>I ett aktiebolag med vinstutdelningsbegränsning ska endast en begränsad värdeöverföring få ske</p> <ul style="list-style-type: none">■ Den högsta tillåtna vinstutdelningen på insatt (satsat) kapital är 1% över statslåneräntan vid räkenskapsårets sista dag. Utdelningsbara vinster kan sparas i fem räkneskapsår.■ Ett AB (svb) får inte ta upp kapitalandelslån eller vinstandelslån.	<p>Ett AB (svb) ska få ingå i en koncern dock med begränsade värdeöverföringar</p> <ul style="list-style-type: none">■ Ett AB (svb) får inte lämna ett koncernbidrag som överstiger vad som är tillåtet som högsta tillåtna vinstutdelning för bolaget under året ifråga.■ Affärsmässigt motiverade transaktioner mellan koncernbolag ska vara tillåtna.
Fusioner och delning	Likvidation	Byte av bolagskategori m.m.
<p>Ett AB (svb) får ingå som överlåtande bolag i en fusion eller delning, endast om övertagande bolag också är ett AB (svb)</p> <ul style="list-style-type: none">■ Ett AB (svb) får inte minska aktiekapitalet i syfte att åstadkomma återbetalning till aktieägarna.	<p>Allmän domstol ska besluta om tvångslikvidation om olagliga värdeöverföringar gjorts</p> <ul style="list-style-type: none">■ Efter att övriga skulder betalats, tilldelas aktieägarna det belopp de tillskjutit boaget som betalning för aktier jämte ev. vinstutdelning.■ Resterande överskott tillfaller i bolagsordningen utpekade andra AB (svb) eller om sådana saknas, Allmänna arvsfonden.	<p>Ett AB (svb) kan inte ombildas till ett vanligt privat aktiebolag eller ett publikt aktiebolag</p> <ul style="list-style-type: none">■ Vanliga privata eller publika aktiebolag kan däremot ombildas till AB (svb).■ Ombildning ska beslutas av bolagsstämman.

Revisorn får en viktigare roll än tidigare då denne ska kontrollera att reglerna för värdeöverföringar efterlevs samt rapportera avvikelser till bolagsverket

Källa: Lagrådsremiss, Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning, Regeringens proposition 2004/05:178

Beskrivning av AB (svb)

Ägarna ges en begränsad möjlighet att disponera företagets överskott i ett AB (svb) än i ett AB

DRAFT

Exempel på skillnader mellan vinstuttag i vanliga AB och AB (svb)

Vinstuttag m.m. vid AB

Om verksamheten genererar ett överskott får styrelsen besluta fritt hur det ska disponeras t.ex. (gäller alla tre kategorier)

- Återinvestering i verksamheten (vanligast bland de intervjuade).
- Utdelning till ägare (de intervjuade nämner att detta är ett sätt att bli skuldfri snabbt vad gäller privata lån till företaget).
- Vinstdelning med personal (ses som ett viktigt incitament för personalen att utveckla verksamheten).
- Externa investerare ersätts genom potentiell vinst/värdeökning av företaget vid försäljning.
- Stora företags vinstuttag regleras ofta genom avtal med bankerna om begränsat eller inget vinstuttag innan lån är återbetalda.

Vinstuttag m.m. vid AB (svb)

Om verksamheten genererar ett överskott kan styrelsen besluta om hur överskottet disponeras dock finns begränsning för vinstutdelning och värdeöverföring:

- Återinvestering i verksamheten (lagstiftarens ambition är att så stor del som möjligt av överskottet disponeras här).
- Utdelning till ägare – dock max statslåneräntan + 1% av det insatta aktiekapitalet, oberoende av överskottets storlek.
- AB (svb) kan aldrig vara publika (noterade) bolag.

Kompensation för risktagande:

- Ägare/delägare: Samma som för AB, dock med ett maxtak på utdelning.
- Banker: Samma som för AB, dock inte lika hög säkerhet vid pantsättning.
- Riskkapital: Bolaget kan bara säljas till andra AB (svb), begränsning av vinstuttag vid försäljning på statslåneräntan +1% av aktiekapitalet.

Begränsningar av vinstuttag i företag finns redan idag:

- Idag regleras små och medelstora företags (fåmansföretagens) vinstuttag i 3:12 reglerna (uttag av vinst, lön m.m.)
- Företag med banklån har generellt villkor som minimerar vinstuttag innan dessa är återbetalda.
- Medelstora och stora onoterade företag fokuserar generellt på att bygga värde i företaget snarare än att ge utdelningar.

Källa: ABL, Prop. 2004/05:178 inkl. Lagrådsremiss, KPMG intervjuer.

**Potentiella konsekvenser vid
ombildning av aktiebolag till aktiebolag
med särskild
vinstutdelningsbegränsning (AB (svb))**

Potentiella konsekvenser – AB (svb)

Det finns i huvudsak tre huvudområden i 32 kap. ABL som påverkar incitamenten till investering och långivning; vinstutdelning, fusioner och delning samt likvidation (1/2)

DRAFT

Område	Beskrivning av vad lagstiftaren vill uppnå enl. Lagrådsremissen	KPMG kommentar	INDIKATIVT
Generellt	<ul style="list-style-type: none"> En speciell bolagsform där (svb) kan lägga till ändelsen i bolagsnamnet. Ändelsen ska enligt lagrådsremissen öka bolagets goodwill och därigenom ge ett AB (svb) bättre tillgång till riskkapital. 	<ul style="list-style-type: none"> Enligt intervjuer verkar de flesta välfärdsbolag i en högriskmarknad (LOU, LOV m.m.) där intäkterna kan förändras snabbt. Det finns inga garantier för att denna bolagsform ger säkrare investeringar eller låneförutsättningar. Det finns dock investerare som investerar i sociala företag, dessa gör andra bedömningar än de traditionella och då är det möjligt att bolagsformen AB (svb) kan fungera som en garant. 	
Tillgångar och överskott i aktiebolaget	<ul style="list-style-type: none"> Lagstiftarens grundtanke med AB (svb) är att upparbetade överskott till övervägande del ska stanna kvar i bolaget och användas till utveckling av verksamheten. Den begränsade utdelning som tillåts bör främst innebära en viss kompensation till dem som investerat i bolaget genom att förvärva aktier detta. Att låta det av aktieägarna tillskjutna kapitalet utgöra grunden för en beräkning av tillåten vinstutdelning samt ange en högsta tillåten procent av satsat kapital, medför att den maximalt tillåtna utdelningen blir lika stor oavsett överskottets storlek. Lagstiftaren har resonerat sig fram till en lösning där en kvot d.v.s. statslåneräntan + 1 % ses som en rimlig återbäring. Statslåneräntan anses vara en referensränta som dels används inom skattelagstiftningen för att styra hur stor del av utdelningen från ett fåmansbolag ska skattas som tjänsteinkomst dels som en indikation på det ekonomiska läget. Tillägget på en procent baseras på bestämmelser för vinstutdelning för allmännyttiga bostadsföretag. <p><i>"Investeringen bör därmed – under förutsättning att verksamheten genererar utdelningsbar vinst – i det långa loppet kunna uppfattas som stabil och säker med i varje fall en viss avkastning"</i> (Lagrådsremiss)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Om företaget gör ett överskott, finns det möjlighet att dela ut en kvot på maximalt statslåneräntan +1% av det satsade aktiekapitalet. Det betyder att den utdelningsbara vinsten inte är kopplad till överskottets storlek, utan det satsade aktiekapitalets storlek. Statslåneräntan + 1% på insatt aktiekapital kan anses vara en låg potentiell avkastning på en investering med hänsyn till den risk som en traditionell investerare tar. Avkastningen, särskilt vid försäljning ska täcka upp för det investerade kapitalet så att investeraren åtminstone inte riskerar att få en sämre ekonomi än vid utgångsläget, några jämförelser: <ul style="list-style-type: none"> Statslåneräntan uppgick i maj 2014 till 1,69% Bankens upplåningsränta för bostadslån, 5 år, 2,56% (SEB) (företagare belånar ofta sin privata egendom, t. ex. bostaden) OMXS 30, avkastning 1 år ca 14,6% 2013-2014 (LTM) Vinstutdelnings- och värdeöverföringsbegränsningen medför konsekvenser för traditionell värdering av företaget, i och med att företagets värde inte kan baseras på t. ex. en diskontering av framtida utdelningar. Detta trots att företaget kan ha starka kassaflöden. I förlängningen påverkar detta hur låneinstitut och banker samt investerare bedömer risken i investeringen, företag med starka kassaflöden riskerar t ex att få en lägre värdering vid kreditprövning och liknande. 	

Källa: Lagrådsremiss, Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning, Regeringens proposition 2004/05:178, SEB, Riksgälden, NASDAQ/OMX KPMG intervjuer.

Potentiella konsekvenser – AB (svb)

Det finns i huvudsak tre huvudområden i 32 kap. ABL som påverkar incitamenten till investering och långivning; vinstutdelning, fusioner och delning samt likvidation (2/2)

DRAFT

Område	Beskrivning av vad lagstiftaren vill uppnå	KPMG kommentar	INDIKATIVT
Koncerner	<ul style="list-style-type: none"> Ett AB (svb) ska få ingå i en koncern dock med begränsade värdeöverföringar. Affärsmässigt motiverade transaktioner ska vara tillåtna. Lagstiftaren vill begränsa värdeöverföringar mellan ett AB (svb) 	<ul style="list-style-type: none"> Kan minska köpviljan hos större köpare som vill konsolidera verksamheter /bygga koncerner. 	
Fusioner och delning	<ul style="list-style-type: none"> Ett AB (svb) får delta i en fusion enbart under förutsättning att det övertagande bolaget är ett AB (svb). Med en sådan bestämmelse förhindras att överskott i det nya slaget av aktiebolag kommer ett vinstutdelande aktiebolag till godo och tas i anspråk för sedvanlig vinstutdelning. Ovanstående gäller även vid delning. 	<ul style="list-style-type: none"> Att det övertagande bolaget ska vara ett AB (svb) samt vinstutdelningsbegränsningen till aktieägare påverkar värderingen av bolaget. Det påverkar även investeringsviljan hos investerare eller medför vissa begränsningar för bolagets potential till fortlevnad vid ett behov av ägarbyte te. x. vid generationsskifte. 	
Likvidation (tvångslikvidation)	<ul style="list-style-type: none"> För att säkerställa att reglerna för vinstutdelning och andra värdeöverföringar efterlevs, har lagstiftaren ansett att det är nödvändigt med sanktioner för att motverka kringgående genom möjlighet till tvångslikvidation. Revisor, styrelsemedlem eller VD kan anmäla en överträdelse till bolagsverket som avgör om åtal väcks i allmän domstol, denna beslutar därefter om tvångslikvidation eller inte. 	<ul style="list-style-type: none"> Ett eventuellt överskott i ett företag som tvångslikvideras kan inte komma ägarna till handa annat än genom den begränsade vinstutdelningen. Resterande överskott överförs till ett annat AB (svb) eller till Allmänna arvsfonden. Bestämmelserna om likvidation har framförallt en negativ effekt på företagets tillgång till kapital men även på investeringsviljan hos externa investerare. Det kan bli svårt att avgöra vad som avses med affärsmässiga transaktioner. Hotet om tvångslikvidation skapar osäkerhet vid bedömningen om bolagets förmåga att återbetala lån/ge avkastning på investerat kapital 	
Byte av bolagskategori	<ul style="list-style-type: none"> Ett AB (svb) kan under inga omständigheter ombildas till ett AB för att omöjliggöra kringgåenden av bestämmelserna för AB (svb). Ett AB (svb) får inte heller ombildas till ett publikt AB (svb) därför att ett sådant skulle kunna ombildas till ett s.k. Europabolag. 	n/a	

Källa: Lagrådsremiss, Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning, Regeringens proposition 2004/05:178, KPMG intervjuer.

Potentiella konsekvenser – AB (svb)

Intervjuade ägare i fåmans- och ägarledda företag, skulle inte starta eller satsa på att utveckla sina företag idag om de var tvungna att göra det i AB (svb) form

DRAFT

1.

Kommentarer från små och medelstora företag angående investeringsvilja

Incitamenten till att utveckla och växa företagen minskar i ett AB (svb) enligt de intervjuade, framförallt drivet av de minskade ekonomiska incitamenten;

”Vi ser redan minskade investeringar i den här branschen bara tack vare hotet från den politiska osäkerheten, vi vet att företag som har utvecklingspotential och vill växa avvaktar med detta”

- Delägare och klinikchef, Vårdcentral

”Jag som entreprenör har en drivkraft att förändra och förbättra verksamheter, men jag kan inte driva företag bara för att det är kul och arbeta gratis, idealismen är inte en tillräcklig belöning, jag behöver även pension”

”Jag tror att det skulle bli en begränsad marknad, det finns så få aktörer som skulle klara att driva den här typen av verksamheter utan ekonomiska incitament, det skulle begränsa mångfalden, vi är beroende av många olika driftsformer för att kunna utveckla vården.”

-Grundare/delägare, Vårdcentraler

Även incitamenten att starta nya företag anses minska;

”För att starta en verksamhet inom skola behöver du kunna ha långsiktig uthållighet och klara av att gå i förlust några år. Vanliga förskollärare eller lärare kan inte kalkylera med att hämta hem en sådan investering...”

...Ägarskapet styrs in mot de som har kapital och som klarar av att driva skolor i den nya formen, det finns inga incitament för den vanliga förskolläraren att gå in i detta”

- VD, Friskoleföretag

Flertalet av de intervjuade ägarna är principiellt emot speciella krav för skattefinansierade företag inom skola, vård och omsorg;

”De förskollärare som startar den här typen av verksamhet är de som bryter sig loss från den kommunala verksamheten och som vill ha avkastning för sina idéer och sitt arbete – majoriteten av oss är kvinnor, varför tror man att kvinnor inte vill ha avkastning utan göra det här ideellt?”

- Ägare/grundare, Friskoleföretag

”Hela bolagsformen är konstig, man tänker utifrån ett marknadsperspektiv! Om man kommer med fyra allmänläkare kan man inte bokföra dessa som kapital... vi är inte ett företag som investerar i kapital, vi investerar i människor, kompetens, kunskap, tid och har avstått från löneuttag och pensionsavsättningar för att jobba upp en stark likviditet i bolaget, det syns inte i balansräkningen eller i aktiekapitalet ...

”I ett (svb) skulle vi inte ha möjlighet att ha ett vinstandelsprogram för våra anställda, det sporrar dem att göra ett bra jobb, hålla kostnaderna nere. Tar man bort den typen av incitament, är vi ju tillbaka i landstingsvården med budgettänk och ökade kostnader.”

- Delägare och klinikchef, Vårdcentral

KPMG kommentar:

- Intervjuerna antyder att de ekonomiska incitamenten för investeringsviljan är viktiga; bildande av nya företag och utveckling av befintliga kräver kapital och investeringar genom ”obetalt arbete” i form av uteblivna löne- och pensionsinbetalningar framförallt i ett startskede. Nödvändiga medel tillskjuts ofta genom ägarnas privata lån eller kapital i de mindre och även mellanstora företagen.
- Den här typen av långsiktiga satsningar kräver att ägarna får en avkastning på satsat kapital, antingen genom t.ex. utdelningar (detta gälle framförallt de ägarledda företagen)
- En konsekvens är att investeringsviljan i nya företag minskar och att befintliga företag drar ner på utvecklingstakten.

Källa: KPMG intervjuer.

De intervjuade riskkapitalbolagen undviker att investera i välfärdssektorn till stor del på grund av den höga politiska risken

DRAFT

1.

Kommentarer från ägare till stora företag angående investeringsvilja

Onoterade stora (och medelstora) företag har oftast som syfte att skapa värde åt sina aktieägare genom att skapa värde i företaget

- Det görs vanligtvis inte genom kortsiktiga (årsvisa) utdelningar mer än i undantagsfall, utan snarare genom att på 5-10 års sikt bygga ett beständigt värde i företaget genom t ex återinvesteringar av överskott.

Syftet med vårt ägarskap är inte att få kortsiktiga utdelningar, vår ambition är att utveckla verksamheten och företaget så att dess värde blir högre på +5 års sikt än när vi köpte det... Det kan det bara bli om vi ger nästa ägare en fungerande hållbar verksamhet att bygga vidare på”

-Ägarrepresentant, Nordiskt riskkapitalbolag B

De intervjuade investerarna kan tänka sig att investera i företag som begränsar de kortsiktiga vinstutdelningarna, men har starka förbehåll mot vinstutdelningsbegränsningen vid en försäljning

”Jag kan inte se att något private equity bolag skulle gå in i ett företag där du ställde dig sist i kön [riskkapital], där du hade en stor politisk risk och där betalningen för ditt risktagande skulle vara 1% + statslåneräntan”

-Ägarrepresentant, Nordiskt riskkapitalbolag B

”Förutsättningarna i ett AB (svb) har ingen proportion till risken, det går inte att gå in i den här typen av bolag med de förutsättningarna, det går inte att hitta investerare med de avkastningskraven.”

- Partner/bolagsansvarig, Nordiskt riskkapitalbolag A

Inget av de Nordiska riskkapitalhusen har välfärdssektorn som sin huvudsektor, vilket gör det lättare för dem att utesluta framtida investeringar i sektorn

”Vi kommer inte att göra fler investeringar i välfärdssektorn. Skulle vi ha stått inför en investering idag hade vi sagt nej.”

-Ägarrepresentant, Nordiskt riskkapitalbolag B

Investeringsviljan bland marknadens aktörer anses redan ha påverkats genom den politiska osäkerheten i marknaden för välfärdsföretagen trots att det inte skett någon regelförändring ännu

”Jag tycker att vi redan nu ser en förändring i marknaden och att investeringarna gått ner. Även om bolagsformen inte ändras kommer vi att se marknadsförändringar.”... Det privata inslaget inom vård och omsorg har ökar med omkring 20%, ökningstakten kommer att minska trots att det finns behov av fler aktörer”

- Partner/bolagsansvarig, Nordiskt riskkapitalbolag A

Samtidigt ser de intervjuade ägarna en minskad konkurrens från de mindre aktörerna på grund av ökade krav

”Vi ser att kommuner och landsting blir mer och mer nervösa och ställer därför mycket högre krav i upphandlingar, som blir mer administrativt tunga. Det gynnar oss, men blir mycket tuffare för de mindre aktörerna – som till slut inte orkar dra runt verksamheten”

-Partner/bolagsansvarig, Nordiskt riskkapitalbolag A

Potentiella konsekvenser – AB (svb)

Ägarens förmåga och vilja att skjuta till kapital vid behov, är en viktig faktor vid bankers bedömning av kreditrisken

DRAFT

2.

Faktorer som styr kreditprövningen till mindre företag

Bankerna behöver hantera två typer av risker vid sin kreditgivning, risken för fallissemang och risken vid fallissemang. Dessa risker styrs främst av två faktorer:

- Återbetalningsförmåga (faktorer kopplat till företagaren/företagsledaren och affärsidén)
- Säkerheter (säkerheter som kan knytas till företaget eller personen)

En kreditprövningsprocess kan sägas baseras på fyra områden:

1. Företagsanalys t.ex.; affärsidé, affärsplan, marknad, ledningens och ägarnas kompetens, nyckeltal m.m.
2. Analys av övriga bedömningsfaktorer av vikt för kreditbedömaren t.ex., kreditrisk, lönsamhet, kassaflödesanalys m.m.
3. Analys av finansieringsmöjligheter
4. Analys av säkerhetskrav t.ex.; företagsinteckning eller pantbrev i lös eller fast egendom

Återbetalningsförmågan (punkterna 1-3) är generellt den dominerande faktorn vid bankernas kreditbedömning.

”Ägarens egagemang och vilja att skjuta till kapital om det blir nödvändigt är en viktig faktor när man bedömer kreditrisken. Om ägaren inte har någon möjlighet att få igen gjorda kapitaltillskott eller få avkastning lär det inte vara särskilt aktuellt att bidra med nya kapitalinsatser. Detta är negativt för långivaren.”

- Lånerådgivare/specialist, Nordisk bank

”Jag tror att den indirekta påverkan av ett nytt regelverk är störst, när bankerna ser att ägarna begränsas i allt från vinstutdelning till försäljning, blir de mer tveksamma till långivning”

- Partner/bolagsansvarig, Nordiskt riskkapitalbolag A

Indikativa konsekvenser för tillgång till lån från låneinstitut och banker

En begränsad vinstutdelningsförmåga vid framförallt försäljning av bolaget kan medföra vissa begränsningar vid kreditbedömningar t.ex.:

- Om lånen är vanliga företagslån (t ex investeringslån eller liknande), borde det inte finnas några större begränsningar utöver säkerställandet av krediter.
- Om kreditgivningen baseras på pantvärden;
 - Borde kreditkapaciteten vara begränsad samt
 - Likviden vid en försäljning av bolaget (värdet) borde begränsas kraftigt av en vinstutdelningsbegränsning och därmed även pantvärdet på aktiepanter.
- Om kreditgivningen istället baseras på kassaflödet (och därmed skuldservicekapaciteten) brukar inga utdelningar tillåtas före räntor, amorteringar och skuldåterbäring till kreditinstitut;
 - Detta brukar dock innebära att man förlitar sig till stor del på försäljningsvärdet för att täcka den slutliga skuldåterbetalningen.
 - För ett AB (svb) borde kreditkapaciteten begränsas eftersom värderingen av bolaget troligtvis begränsas av utdelningsbegränsningarna och försäljningsbegränsningarna.

”Våra bedömningar bygger på att man har en juste kalkyl och kan bygga och investera för framtiden. Jag kan inte se att själva bolagsformen skulle påverka vår bedömning av företaget, däremot är ägarna viktiga... Vi ser externt kapital [riskkapital] som en stor trygghet och deras incitament att investera minskar ju”

-Finansieringsansvarig, Almi

”Jag kan inte se att det skulle finnas begränsningar för ett vanligt företagslån ur ett skuldserviceperspektiv, däremot kring hur det går att säkerställa krediter”

- Lånerådgivare/specialist, Svensk bank

Källa: Tillväxtverket, Almi, KPMG intervjuer.

Potentiella konsekvenser – AB (svb)

Begränsningar för ägande samt den uteblivna långsiktiga värdeökningen företaget försvårar vid ägarbyten

DRAFT

3.

Lagstiftarens syfte med AB (svb) är att säkerställa att så stora delar av värdet i företaget som möjligt inte tillfaller aktieägare eller andra. Nedanstående områden ger därför negativa konsekvenser för traditionella ägare och investerare att satsa i företag med AB (svb)

Vinstutdelningsbegränsning vid exit	Fusioner och delning	Likvidation	Bolagsformen
<ul style="list-style-type: none">Ägarna upplever en osäkerhet i möjligheten att avyttra företaget till marknadsmässiga villkor: <p><i>”Om en lärare eller förskollärare vill köpa loss en förskola från kommunen ska det göras till ett marknadsvärde, därför ska väl den principen också vara rådande vid en försäljning, allt annat är otänkbar”...</i> - VD, Friskoleföretag</p>	<ul style="list-style-type: none">AB (svb):s möjligheter att fusioneras minskar i och med att bolagsformen endast får fusioneras med ett annat AB (svb)	<ul style="list-style-type: none">Banker och investerare ges ingen möjlighet till säkerhet/pant vid försäljning av företaget	<ul style="list-style-type: none">Låsningen vid försäljning till ett annat AB (svb) gör att det blir osäkert om det går att sälja företaget alls.

Effektiva ägarbyten är viktiga, främst med tanke på att vi inte lever för evigt. I och med begränsningar i vem som får äga och hur en vinst- eller värdeöverföring får ske, påverkas även valmöjligheterna kring en avyttring. Det kan innebära att:

- Befintliga företag drivs med befintliga avtal så länge ägarna anser att de kan fortsätta, investeringstakten avtar sannolikt som en effekt av att dessa inte återbetalas vid ett ägarbyte.
- Det finns en risk för minskat kostnadsfokus i företagen (kostnaderna ökar), sannolikt en ökning av löneutbetalningar, pensionsutbetalningar m.m. som en konsekvens av den uteblivna långsiktiga återbetalningen.
- Det uppstår en marknadsimperfection med begränsad konkurrens som en följd av bristen på mångfald bland företagen, minskade satsningar på utveckling och innovation samt minskad rörlighet bland personal/ kompetens.

The background features abstract geometric shapes in two shades of blue. A dark blue shape is on the left, and a lighter blue shape is on the right, overlapping the dark blue one. The text 'Bilaga 1' is positioned on the right side, within the lighter blue area.

Bilaga 1

Lagtext

32 kap. Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning

Tillämpningsområde

1 § Vid bildandet av ett privat aktiebolag eller genom senare beslut enligt 16 § får bestämmas att bolaget skall vara ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. För ett sådant bolag gäller bestämmelserna i detta kapitel samt, om inte annat följer av detta kapitel, övriga bestämmelser i denna lag avseende privata aktiebolag. *Lag (2005:812).*

Bolagsordningens innehåll

2 § I bolagsordningen för ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning skall det anges att bolaget skall vara ett sådant aktiebolag. *Lag (2005:812).*

Revision

3 § Ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning ska ha minst en revisor.

Revisorn ska särskilt granska att bolaget inte har överträtt 5 eller 8 §. Om revisorn finner att bolaget har överträtt någon av dessa bestämmelser, ska det anmärkas i revisionsberättelsen.

Revisorn ska genast sända en kopia av revisionsberättelsen till Bolagsverket, om revisionsberättelsen innehåller anmärkning enligt andra stycket. *Lag (2010:834).*

4 § Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om huruvida styrelsen och den verkställande direktören i förekommande fall har upprättat en förteckning enligt 10 § över vissa lån och säkerheter. *Lag (2005:812).*

Värdeöverföringar från bolaget

5 § I ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning gäller, utöver vad som sägs i 17 kap. 3 och 4 §§, följande. Bolagets värdeöverföringar får, under den tid som avses i 17 kap. 4 §, inte överstiga summan av

1. ett belopp motsvarande räntan - beräknad som den statslåneränta som gällde vid föregående räkenskapsårs utgång med ett tillägg om en procentenhet - på det kapital som aktieägare vid föregående räkenskapsårs utgång har tillskjutit till bolaget som betalning för aktier, och

2. ett belopp, motsvarande vad som enligt 1 har varit tillgängligt för värdeöverföring vid årsstämma under vart och ett av de föregående fem räkenskapsåren med avdrag för den värdeöverföring som har skett.

När det i denna lag hänvisas till 17 kap. 3 §, skall för aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning hänvisningen anses gälla även bestämmelserna i denna paragraf. *Lag (2005:812).*

6 § Bestämmelserna i 17 kap. 6 § om återbäringskyldighet och i 17 kap. 7 § om bristtäckningsansvar vid olaglig värdeöverföring gäller även när värdeöverföring har gjorts i strid med 5 §. *Lag (2005:812).*

Lagtext

Vissa lån

7 § Ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning får inte ta upp ett sådant lån som avses i 11 kap. 11 §. *Lag (2007:317).*

Koncernförhållanden

8 § Ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning som ingår i en koncern får inte heller i annat fall än som anges i 5 § föra över medel till ett annat företag i koncernen med belopp som - tillsammans med bolagets värdeöverföringar under den tid som avses i 17 kap. 4 § - överstiger högsta belopp för värdeöverföring enligt 5 §. Överföring får dock ske, om den har rent affärsmässig karaktär för bolaget. *Lag (2005:812).*

9 § Om en överföring till ett annat företag i koncernen har skett i strid med bestämmelserna i 8 §, skall mottagaren återbära vad som uppburits, om bolaget visar att mottagaren insåg eller bort inse att överföringen stod i strid med bestämmelserna i 8 §.

På värdet av den egendom som skall återbäras skall mottagaren betala ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från det att överföringen ägde rum till dess att ränta skall betalas enligt 6 § räntelagen till följd av 3 eller 4 § samma lag. Om det uppkommer någon brist vid återbäring enligt första eller andra stycket, skall bestämmelserna om bristtäckningsansvar i 17 kap. 7 § tillämpas. *Lag (2005:812).*

10 § Styrelsen och den verkställande direktören skall varje räkenskapsår upprätta en särskild förteckning över lån och säkerheter som har lämnats med stöd av bestämmelsen i 21 kap. 2 § första stycket 2. Beträffande förteckningen gäller i tillämpliga delar 21 kap. 10 § andra-fjärde styckena.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot första stycket döms till böter eller fängelse i högst ett år. *Lag (2005:812).*

Fusion

11 § Ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning får delta i en fusion enligt 23 kap. som överlåtande bolag endast om det övertagande bolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. *Lag (2005:812).*

Delning

12 § Ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning får delta i en delning enligt 24 kap. som överlåtande bolag endast om det eller de övertagande bolagen är aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. *Lag (2005:812).*

Likvidation

13 § Allmän domstol skall besluta att ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning skall gå i likvidation, om bolaget har överträtt bestämmelserna i 5 eller 8 §.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas på anmälan av Bolagsverket eller på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en revisor i bolaget eller en aktieägare.

Beslut om likvidation skall inte meddelas, om det under ärendets handläggning vid tingsrätten visas att värdet av det som har överförts i strid med bestämmelserna i 5 eller 8 § har återburits till bolaget.

Vid handläggningen hos allmän domstol skall 25 kap. 25 § tillämpas.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart. *Lag (2005:812).*

14 § Vid skifte i samband med likvidation av ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning skall aktieägarna tilldelas högst ett belopp som motsvarar

1. det kapital som har tillskjutits till bolaget som betalning för aktier, och
 2. del av återstående tillgångar med den begränsning som framgår av 5 §.
- Vad som därefter återstår skall tillfalla det eller de andra aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning som anges i bolagsordningen. Saknar bolagsordningen uppgift om ett sådant aktiebolag eller finns inte det eller de aktiebolag som anges i bolagsordningen, skall tillgångarna tillfalla Allmänna arvsfonden. *Lag (2005:812).*

Lagtext

Byte av bolagskategori m.m.

15 § I ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning får inte beslutas att bolaget inte längre skall vara ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. *Lag (2005:812).*

16 § Ett beslut om att ett sådant privat aktiebolag som inte omfattas av bestämmelserna i detta kapitel skall bli ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning fattas av bolagsstämman enligt bestämmelserna i 7 kap. om ändring av bolagsordningen. Beslutet är dock giltigt endast om det har biträtts av samtliga aktieägare som är närvarande vid bolagsstämman och dessa tillsammans företräder minst nio tiondelar - eller den högre andel som föreskrivs i bolagsordningen - av samtliga aktier i bolaget.

Ett beslut enligt första stycket skall anmälas för registrering i aktiebolagsregistret. Aktiebolaget skall anses ha blivit ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning när beslutet om att bolaget skall vara ett sådant aktiebolag har blivit registrerat. *Lag (2005:812).*

Bolagets firma

17 § Firman för ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning skall följas av beteckningen (svb), om det inte av bolagets firma framgår att det är ett sådant aktiebolag. *Lag (2005:812).*

18 § Andra aktiebolag än aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning får inte använda beteckningen (svb). *Lag (2005:812).*

cutting through complexity

© 2014 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.